

ROLNIK SAM W DOLINIE

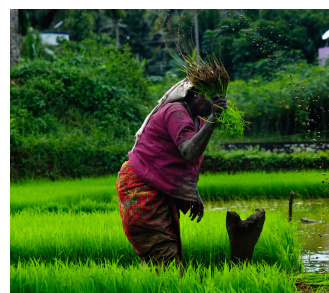
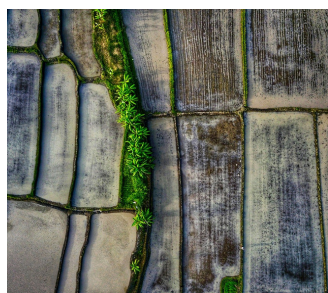
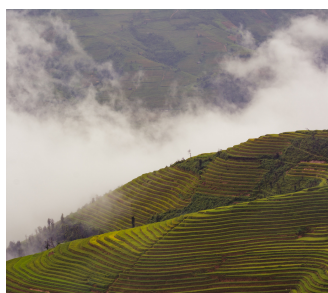
KONSPEKT ZAJĘĆ

Planowana liczba i wiek odbiorców: 25 dzieci w wieku 4-5 lat

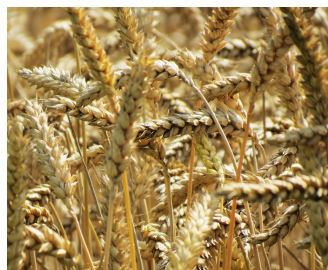
Czas trwania: 45 minut

Cel (wiedza, umiejętności, postawy związane z edukacją globalną):

- budowanie szacunku dla producentów żywności z globalnego Południa i globalnej Północy
- poszerzenie wiedzy na temat zawodu rolnika w Polsce i w Chinach
- poznanie sposobu uprawy ryżu i zbóż oraz zależności od warunków geograficznych i atmosferycznych
- ukazanie znaczenia ryżu i zbóż w życiu codziennym mieszkańców Chin i Polski.

Na zdjęciach polach ryżowy (od lewej): Bien Hoa, Wietnam; Tegallalang Rice Terrace, Indonezja; Bali, Indonezja; Nedumangad, Indie (wszystkie zdjęcia – Unsplash)

Na zdjęciach pola pszenicy (od lewej): w Ukrainie, w Turcji, w Czechach, zielona pszenica (wszystkie zdjęcia – Unsplash)

Potrzebne materiały:

- prezentacje filmowe „Chińskie Impresje- Ryżowe Tarasy”, „Trudny siew pszenicy“
- mapy: świata, Europy i Azji, globus
- nagrania piosenek „Rolnik sam w dolinie”, „Zasiali górale“
- muzyka Doroty Dziamskiej z cyklu: „Edukacja przez ruch“
- ziarna zbóż (pszenicy, żyta, ryżu)
- wizytówki ze słowami: pszenica, ryż
- emblematy pogody (śnieg, błyskawice, deszcz, wiatr, słońce)
- arkusz papieru podzielony na dwie części oznaczone nazwami „ryż” i „pszenica“
- szary papier
- papier kolorowy
- kleje, kredki
- flagi Polski, Chin, Japonii, Wietnamu
- muzyka chińska.

Metody: podawcze, ekspresyjne, ćwiczeniowe, aktywnych działań, ruchowe, muzyczne, słowne.

Przebieg zajęć

1. Powitanie

Cel: organizacja i integracja grupy, wprowadzenie do tematu.

Nauczyciel/ka wita dzieci i zaprasza do zabawy „Rolnik sam w dolinie”. Dzieci tworzą koło wiązane i uczestniczą w zabawie ze śpiewem.

**do zabawy potrzebna jest płyta z nagraniem utworu „Rolnik sam w dolinie”. W piosence warto zamienić końcówkę, aby nie stawiać żadnego z dzieci w niekomfortowej sytuacji w środku kółka: „Ser zostaje w kole, bo nie umiał w szkole....”*

2. Rozmowa z dziećmi

Cel: poszerzenie wiadomości na temat podstawowych składników spożywczych w obu krajach, ich roli w życiu ludzi oraz warunków, jakie potrzebują do wzrostu.

Prowadzący/a zaprasza dzieci do koła: „Bawiliśmy się w zabawę, której bohaterem jest rolnik. Czym zajmuje się rolnik? Rolnik to zawód, który zapewnia ludziom żywność. W naszym kraju – Polsce – podstawowym celem pracy rolnika jest uprawa ziemi. A podstawowym produktem jedzenia jest chleb. Chleb powstaje m.in. z mąki, a mąkę otrzymuje się z ziaren pszenicy albo żyta, które wyrastają na kłosach zbóż wysianych i wypielęgnowanych przez rolnika. Zboże wysiewa się do ziemi, która nie może być zbyt mokra. Aby nasiona zamieniły się w zboże, a te w kłosy, muszą również otrzymać dużą dawkę ciepła w postaci promieniowania słonecznego. Kiedy kłosy dojrzeją, rolnicy je zbierają i wyłuskują ziarno. Z ziarna powstaje mąka, a z niej chleb i inne produkty spożywcze.

W innych krajach np. w Chinach podstawowym produktem spożywczym jest ryż. Po zebraniu trafia on do sklepów, by wszyscy mogli go kupić i jeść.

Warto pamiętać, że ryż uprawia się w wielu krajach świata, m.in. w Indiach, Egipcie, Korei, Japonii, Tajlandii, Pakistanie, Wietnamie. A jedzą go ludzie na całym świecie, podobnie jak chleb i wypieki z mąki. Na całym świecie rolnicy zajmują się uprawą ziemi, aby zapewnić innym ludziom produkty do jedzenia”.

Dzieci udzielają odpowiedzi na pytania nauczyciela/ki:

- zakres pracy rolnika
- z czego i w jaki sposób powstaje chleb?
- jakie muszą zaistnieć warunki atmosferyczne aby zboże wyrosło?

Można wykorzystać zabawę „Ciasto” (Klanza)

3. Jak wygląda ryż, pszenica, żyto

Cel: nabywanie umiejętności rozpoznawania różnych zbóż.

Nauczyciel/ka zaprasza dzieci do zamknięcia oczu i włożenia ręki do 3 nieprzezroczystych pojemników z różnymi ziarnami zbóż oraz z ryżem – spróbujcie poczuć i odgadnąć, co jest w którym pojemniku.

Dzieci zanurzają ręce w pojemnikach i próbują zgadnąć, potem mogą obejrzeć jak wygląda ryż, jak pszenica i jak żyto.

Na zdjęciach (od lewej): ryż, pszenica, żyto, mąka

4. Praca z globusem i mapami

Cel: nabywanie umiejętności odnajdywania Polski i Chin na globusie i mapach

Nauczyciel/ka wiesza na ścianie mapy świata, Europy i Azji oraz podaje dzieciom globus.

Najpierw wspólnie z dziećmi szuka Polski i Chin na mapie świata i na globusie. Później prosi dzieci o zaznaczenie Chin na mapie Azji, a Polski na mapie Europy.

Dzieci poszukują na globusie i na mapie obu państw, odmierzają linijką odległość między nimi.

5. Oglądanie filmów

Cel: reagowanie na umowny sygnał nauczyciela, przestrzeganie zasad zabawy.

Dzieci stoją w rozсыpcie na dywanie i rozkładają ramiona w bok:

„Zapraszam Was na krótkie wycieczki. Odwiedzimy pola ryżowe w Chinach i pola pszenicy w Polsce. Najpierw polecimy samolotem do Chin. Proszę aby każde z was przygotowało się do lotu. Uwaga...startujemy! Lecimy nad Ukrainą, Gruzją, Rosją, Uzbekistanem, Kirgistanem, lecimy już nad Chinami. Zaraz będziemy lądować między największymi rzekami tego kraju: Huang-he i Jangcy. To takie miejsce gdzie wodę zapewniają uprawom ryżu dwie rzeki, lasy i tereny nizinne, na których wylądowaliśmy. Jednak w pobliżu są również Góry Południowochińskie. To bardzo dobre miejsca na uprawę ryżu. Popatrzcie, jak wyglądają te uprawy.

Nauczyciel/ka uruchamia pokaz filmu „Chińskie impresje“. Po zakończeniu projekcji, nauczyciel/ka zaprasza dzieci do ponownego lotu samolotem do Polski.

„Uwaga startujemy w powrotny lot do naszego kraju“.

Po wylądowaniu dzieci oglądają film „Trudny siew pszenicy“. Po obejrzeniu filmu, nauczycielka zaprasza dzieci do rozmowy na temat obejrzanych filmów.

**Po każdej projekcji dzieci umieszczają flagę danego państwa na globusie lub mapie.*

6. Dyskusja na temat pracy rolników

Cel: odnalezienie i nazwanie podobieństw i różnic w pracy rolników w oparciu o obejrzone filmy – znalezienie przyczyny różnicy w tych pracach.

Dzieci siadają w kole. Prowadząca prosi, aby dzieci przypomniły sobie jak wyglądała praca rolnika w Chinach i w Polsce i spróbowały wyjaśnić, jakie czynności wykonywali podobnie, a kiedy ich praca była różna.

„Chińscy rolnicy uprawiają ryż na podmokłych polach, w pobliżu rzek oraz w górach na tzw. ryżowych tarasach. Ryż lubi mieć, głowę w słońcu, ale nogi w wodzie. Dlatego jego uprawa nie należy do łatwych i wymaga określonych warunków“.

Dzieci, wymieniają swoje spostrzeżenia oraz zgłaszają się, gdy chcą odpowiedzieć na pytania nauczyciel/ki.

Nauczyciel/ka na dużym arkuszu papieru podzielonym na dwie części zapisuje to, co dzieci mówią na temat pracy rolnika chińskiego i polskiego.

7. Zabawa ruchowa „Zasiali Górale...”

Prowadzący/a zaprasza dzieci do zabawy ze śpiewem „Zasiali Górale...”

8. Praca z kółkami

Cel: organizacja pracy, nabywanie umiejętności czekania na swoją kolej

Nauczyciel/ka prosi, aby każde z dzieci wylosowało emblemat pracy, którą będzie wykonywało – kółka z szarego i białego papieru. Zaprasza dzieci do stolików według klucza wylosowanych kółek.

Dzieci, po wylosowaniu kółek, siadają do stolików – te, które wylosowały szare kółka do arkuszy szarego papieru, a te z kółkami z białego do białych kartek.

9. Ruchowo-muzyczna zabawa oraz aktywne działania

Cel: usprawnienie motoryki małej dłoni, rozumienie i wykonywanie poleceń nauczyciel/ki, rozróżnianie muzyki, wykorzystanie wiedzy własnej dzieci.

Prowadzący/a wyjaśnia na czym będzie polegało zadanie dzieci:

„Za chwilę usłyszycie muzykę. Dzieci, które mają białe kartki (przyklejone do stolików taśmą papierową), będą kreśliły na nich koła niebieskimi kredkami. Dzieci mające szare arkusze będą je gniotły w dłoniach – tak, jak pokazuję“

Nauczycielka włącza muzykę. Po zakończeniu utworu, prowadząca objaśnia dalszą część zadania:

„Teraz rozdám wam kartki zielone, gdy usłyszycie muzykę, będziecie darły te kartki w sposób, jaki pokazuję“.

Nauczyciel/ka demonstruje darcie papieru-naprzemiennie – raz jedną raz drugą ręką.

Następnie włącza muzykę, zapraszając dzieci do pracy.

Po zakończeniu utworu nauczycielka prosi, aby dzieci przyjrzały się efektom swojej pracy i spróbowały położyć skrawki zielonego papieru na swoich kartkach.

„Czy one wam coś przypominają – bo mnie sadzonki ryżu w wodzie i młodą pszenicę w ziemi. Przyklejcie swoje sadzonki i pomyślcie czego jeszcze brakuje na waszych „polach“.

Nauczyciel/ka ponownie włącza muzykę (chińską).

Po zakończeniu działania prosi, aby dzieci wybrały emblematy zjawisk atmosferycznych, które są potrzebne, aby ich uprawy mogły urosnąć i wydać plony. Dzieci wybierają emblematy pogodowe, potrzebne do wzrostu ich upraw i przyklejają na swoich pracach.

10. Układanie na dywanie pola uprawnego

Cel: rozumienie i wykonywanie poleceń nauczycielki, utrwalenie wiadomości na temat pracy rolników polskiego i chińskiego.

Nauczyciel/ka prosi, aby dzieci ułożyły ze swoich prac duże „pola uprawne“ i jeszcze raz przypomniły, kiedy rolnicy chińscy i polscy pracują tak samo, a kiedy ich praca się różni.

Z A Ł A C Z N I K I

- „Chińskie Impresje-Ryżowe Tarasy“ – <https://www.youtube.com/watch?v=7WUhZiMkO2c>
- „Siew pszenicy“ – <https://www.youtube.com/watch?v=zhzubF8B56o>
- „Siew pszenicy ręczny, końmi i siewnikiem“ – <https://www.youtube.com/watch?v=gj8gMPpFu4>
- „Uprawa pola ryżowego w Chinach“ – <https://www.youtube.com/watch?v=M7eCXEPHijw>
- „Maszynowe sadzenie ryżu na Tajwanie“ – <https://www.youtube.com/watch?v=YSWHkjRZvzI>
- „Zbiór ryżu kombajnem“ – <https://www.youtube.com/watch?v=zh1ZUnfPgLA>
- nagrania piosenek: „Rolnik sam w dolinie“, „Zasiali górale“
- podkład muzyczny z filmu „Chińskie Impresje – Ryżowe Tarasy“
- muzyka z cyklu „Edukacja przez ruch“ – Doroty Dziamskiej